

Фолбинга бориш - оғир гуноҳ

11:35 / 05.07.2019 5355

لَدَأْوَرْحَسْلَا مَرْحَ يَذْلِإِهْلُ دَمَحْ لَا
ىَلَعْ مَالْسْلَا وَهَالْصَلَاوَ نِيرْحَاسْلَا
هَنَاهَكْلَا نِمْهَتْمَأْرَدَحَ يَذْلِإِولُوسَرَ
ىَلَعَ وَنِيَّدْلَا آدَهَعَئَارَشَبَهَفَآرَعَلَاوَ
نِمَوَ، نِيَعَبَآتْلَاوَهَبَآخَصَأَوَهَلَا

نْيَدْلِمْوَى سْجَابْ مُعَبَّت

Бугунги кунда ўзларини турли хил жозибадор номлар билан атаб, одамларни түғри йўлдан оғдириш билан шуғулланаётганлар ҳамда уларнинг найрангига учайдиганлар, афсуски, кундан-кунга ортиб бормоқда. Бу имтиҳон дунёда ҳаётнинг паст-баландларига бардош қилмайдиган баъзи имони заиф кишилар турли хил важлар билан фолбинларга мурожаат қилиб, уларнинг бозорини ривожланишига сабабчи бўлмоқдалар.

Шунинг учун ҳам “фолбинлик”, “сехр-жоду” тушунчалари, шариатимизнинг унга бўлган муносабатини ўрганиб чиқишимиз мақсадга мувофиқдир.

Уламолардан Имом Бағавий: “Фолбин – турли ишларнинг сабабларини билишини, йўқолган нарсанинг қаерда турганини, ўғирланган нарсани ким ўғирлагани каби нарсаларни билишини даъво қилувчи шахсдир”, – дейдилар. Ваҳоланки, тақдирни билиш ва келажакда бўладиган ишларни ёки уларни ўзгартириш фақатгина Аллоҳнинг қўлида бўлиб, ҳеч бир зот Аллоҳнинг ёзган тақдирини ўзгартиришга қодир эмас. Келажакни ҳам, инсонлар тақдирини ҳам фақат Аллоҳ таоло билиши, ғайб сирларидан ҳеч ким, фаришталар, жинлар, ҳатто дўстларини (валийларни) ҳам хабардор этмагани ҳақида Қуръони каримда кўп бора такрорланган:

تَأْمَسْ لِإِلْيَقْ مَرْجَعِيْ فِيْ نَمْلَقْ

وَأَلْيَقْ رَأْلِيْ عَجْلِيْ إِلْيَأْمَسْ

“Айтинг: “Аллоҳдан бошқа осмонлар ва Ердаги бирор кимса ғайбни билмас” (Намл сураси, 65-оят).

آل‌اً مَلْعَيْ لَبْ يَعْلَمُ حَتَّافَمُ دَنْعَ وَ
أَمَوْ رَحْبَلَا وَرَبْلَا يَفِ أَمُ مَلْعَيْ وَهُوَ
هَبَحَ آلَوْ آمَلْعَيْ آلَهَقَرْوَنْمُ طَقْسَتَ
آلَوْ بَطَرَ آلَوْ صَرَأَلَاتَمُلْطَ يَفِ
نِي بُمِ بَاتِكَ يَفِ آلَإِسَبَأَيْ

“Ғайб (яширин иш ва нарсалар) калитлари Унинг ҳузуридадир. Уларни Ундан ўзга билмас. Яна, қуруқлик ва денгиздаги нарсаларни (ҳам) билур. Бирор япроқ (узилиб) тушса (ҳам) уни билур. Ер зулматлари (қаъри)даги уруғ бўлмасин, ҳўлу қуруқ бўлмасин, (ҳаммаси) аниқ Китоб (Лавҳул-маҳфуз)да (ёзилган)дир” (Анъом сураси, 59-оят).

Бошқа бир оятда Аллоҳ таоло Пайғамбар алайҳиссаломга шундай дейишлиарини буюради:

أَرْضَ آلَوْ أَغْفَنَ يَسْفَنْ كَلْمَأَ آلَلْقَ
مَلْعَأَ تْنُكَ وَلَوْهَلَأَءَاشَ آمَ آلَإِ
أَمَوْ رَيْخَلَا نَمُتْرَثْكَتْسَآلَبْيَعْلَا

رِيَّدَنْ أَلِإِنْ أُوْسَلَأَيْسَمْ

نُونْمُؤِيْمُوقْلُرِيْشَبَوْ

“Айтинг (эй, Мұхаммад!): **Аллоҳ ҳоҳлаганидан ташқари үзим учун** (бирор) **фойда ва зарар** (келтириш)га **эга әмасман. Агар ғайб** (илми)ни **билсам әди, хайрли ишларни күп қилган бўлур әдим ва менга ёмонлик** (ҳам) **етмаган бўлур әди**” (Аъроф сураси, 188-оят).

Демак, бу дунёда бирор кимга зарар ёки фойда келтиришга, яъни келаётган балони қайтариш ёки кимнидир баҳтли қилишга улар қодир бўлмайдилар. Оятда Пайғамбар алайҳиссалом ҳам оддий башар эканлари, үзлари ва бошқаларга фойда келтира олмасликлари, ғайб илмини билмасликлари таъкидланмоқда.

Фолбинларнинг баъзи тоифалари оят ва дуоларни бетаҳорат ҳолда, хатолар билан ўқийдилар. Намозни ҳам бетаҳорат ўқиш мумкин эмаслигини била туриб, намозни ҳақорат қилиш мақсадида нопок ўқийдилар. Чунки улар қанчалик ашаддий фожирнинг амалини қилса, шайтон ва жинлар ҳам уларга кўпроқ хизматда бўлиб, янада тезроқ унинг буюрганларини бажаради.

Расулуллоҳ саллаллоҳу алайҳи васалламдан фолбинлар ҳақида сўрашди. Шунда У зот: “**Улар ҳеч ким әмас**”, - дедилар. Ё Расулуллоҳ! Уларнинг айтган гаплари гоҳида тӯғри чиқади? - дейишиди. Расулуллоҳ: “**Жинлар рост гапни ўғирлаб олиб, фолбинларнинг қулоғига қуяди. Фолбин эса, унга юзта ёлғонни қўшиб гапиради**”, - деб жавоб бердилар” (Ином Бухорий ривояти).

Айтиш жоизки, бугунги кунда фолбинлар ва уларнинг ёлғон кирдикорларига алданиб қолаётганлар орасида кўпчиликни аёллар ташкил қиласди. Улар үзларини “Ота-боболаримиз: “Фолга ишонма, фолсиз юрма” деган”, - деб алдашга уринадилар. Ваҳоланки, бутун Ислом оламига дарс берган аждодларимизнинг бирорта ҳам асарларида бу каби асоссиз гаплар учрамайди.

Бундан кўриниб турибдики, уларга эргашиш, улардан нажот кутиш мўминларнинг эътиқодига путур етказади. Бу ҳақида Пайғамбар алайҳиссалом шундай деганлар:

"**وَلَرِي طَبْ وَأَ، رَيَطَبْ نَمْ آن مَسْيَلْ**
وَأَ، رَحَسْ وَأَلْ نَوْكُتْ وَأَ، نَهَكَتْ وَأَ
وَقْدَصَفْ آن هَأَكْ يَتَأْنَمْ وَ، هَلْ رَحْسْ
يَلَعَ لَزْنُأْ آمَبْ رَفَكْ دَقَفْ لُوقَي آمَبْ
مَلَسْ وَهَيَلَعَ هَلَلَا يَلَصْ دَمْحُمْ"

(????????? ?????????? ?????????? ????? ????????????)

(????? ?????????? ??? ????? ????? ???)

Ким қуш билан фол очса ёки қуш билан фол очтиrsa, ким коҳинлик қилса ёки коҳинга мурожаат қилса, ким сеҳр килса ёки сеҳр қилдирса, у - биздан эмас. Ким фолбинга бориб, унинг айтганига ишонса, Муҳаммад саллаллоҳу алайҳи васалламга нозил қилинган нарсага куфр келтирган бўлади" (Имом Баззор ривоят қилган).

Баъзи туппа-тузук кишилар хам "Ишонмаймиз-у, лекин шундай бўлса хам бир бориб қўяверайлик-чи" деб, фолбинлар ҳузурига бораверишади. Бу иш

ҳам мутлақо нотүғри. Мүмин киши шариатимизда қайтарилган ишлардан узоқда юриши лозим. Фолга ишонмай туриб, фолбиннинг ҳузурига чора излаб бориш ҳеч бир соғлом ақлга түғри келмайди. Расууллоҳ саллаллоҳу алайҳи васаллам шундай деганлар:

لُوقَيْ آمَبُ هَقَّدَصَفْ آنَهَاكَ يَتَأْنَمَ
ىلِصِّدَمَحُمَّدَ لَرْنُأْ آمَمَئَرَبْ دَقَفَ
رِيَغُ هَاتَأْ نَمَوْ مَلَسَوْ هَيَلَعْ هَلَلَا
هَلِقَّدَصُمْ

هَلِيَلَنْيَعْ بَرَأْ هَالَصُّهَلْ بَقْتُ مَلْ

(????????? ?????????? ?????????????????? ??? ??????)

“Ким фолбинга бориб, унинг гапига ишонса, Мухаммад саллаллоҳу алайҳи васалламга нозил бўлган нарсадан ажрабди. Ким унинг ҳузурига келса-ю, гапига ишонмаса, қирқ кеча намози қабул бўлмайди” (Имом Тобароний ривояти).

Ҳақиқий мўмин учун қирқ кунлик эмас, бир маҳал намозининг қабул бўлмай қолиши - улкан мусибатдир. Бу мусибат фақатгина фолбинга бориб, ундан бир нарса ҳақида сўрашнинг жазосидир. Унинг айтганига ишонадими-йўқми, бунинг фарқи йўқ. Аммо ким фолбинга бориб, унинг айтганини тасдиқласа, имонига путур етган бўлар экан. Бундан Аллоҳнинг Ўзи асрасин!

Ҳозирги пайтда фол очишнинг турлари сон-саноқсиз бўлиб кетди. Карта билан, қушларга хат торттириш билан, қўлнинг кафтига қараб туриб, суратга қараб ва ҳоказо... Буларнинг ҳаммаси куфр ишлардир.

Сеҳр, фолбинлик, илгирлик каби амалиёт билан шуғулланишнинг ҳар қандай тури ҳаром ҳисобланиб, уни ўрганиш, ўргатиш ва шуғулланиш қатъиян тақиқланган.

Ҳанафий мазҳабининг муҳакқик уламоларидан бири Муҳаммад Амин Ибн Обидин раҳимаҳуллоҳ фолбинликнинг ҳукми ҳақида батафсил тўхталиб ўтиб, қуйидагича холоса қиласи:

????????????????? ???? ???? ?????????????? ????

????????????? ???? ?????????? ?????????????? ????

????????????? ???? ?????????? ?????????????? ????

?????????????... ?????????? ?????????????? ????

????????? ?????????? ?????????? ??????????????????

????????? ? ?????? ?????????????????? : ??????????

????????????? ?????? ?????????????? ??????????????

????????????? ?????? ?????????????? ? ?????????????? ? ??????

????????????????????? : ?????????? ?????????? ??????

????????? ?????????????????? ??? ?????? ?????? ??????????

????? ?????????? ?????????? ?????? ????

“Хулоса қилиб айтганда, фолбин - турли воситалар билан ғайбни билишини даъво қиласидиган шахсдир. Воситаларнинг турларига қараб, улар ҳам ҳар хил бўлади... Шариатда уларнинг барчаси қораланганд. Фолбинлар ва уларни тасдиқлаганларга “кофир” дея ҳукм қилингандир. “Баззозийя”да: “Киши - ғайб илмини даъво қилиши билан ва фолбиннинг олдига бориб, сўзини тасдиқлаши билан кофир бўлади”, - дейилган. “Татархонийя”да: “Фолбин “Ўғирланган нарсаларни биламан” дейиши, “Жинларнинг менга айтган хабарларини сизларга етказаман” дейиши билан кофир бўлади”, - дейилган” (“Раддул-муҳтор”, 16-жуз, 310-бет).

Бугунги кунимизда ҳам айнан сеҳр ва фолбинлик каби иллатлар туфайли одамлар орасида фитна пайдо бўлиб, эр-хотин, ака-ука, опа-сингил, қўни-қўшни, овсинлар ўртасида шубҳа, гумон аралashiб, оқибатда қариндош-урӯф, қўшничилик ришталарига путур етмоқда.

Бугунги кунда мунажжимлар башоратига қараб иш режалаштирадиган, уларнинг башоратларига ишониб, ўз ҳаёт тарзини олиб борадиган кишиларнинг борлиги ачинарли ҳол, албатта. Бу борада Ибн Аббос разияллоҳу анҳумодан шундай ривоят қилинади:

“Ким юлдузлар илмининг бир бўлагини ўрганса, у сеҳр илмининг бир бўлагини ўрганган бўлади. Қанча (юлдузлар илмини) кўп ўрганса, шунча (сеҳр илмини) кўп ўрганган бўлади”(Имом Абу Довуд, Имом Ибн Можа ва Имом Аҳмад ривоят қилган).

Борлиқда юз бераётган ҳодисалар, инсон ҳаётидаги ўзгаришлар юлдузлар алмашуви сабабли эмас, балки Аллоҳнинг бандаларига бўлган илми, ҳикматига кўра бўлади. Журнал ва газеталарда чоп этилаётган мунажжимлар башоратига мурожаат қилиб, унга ишониш кишининг имонига путур етказиб қўйиши мумкин.